

en de uitwaaierende kandelabers geven het een vorstelijke aanblik. De maker was de Haagse zilversmid François Marcus Simons²³), die het blijkens de jaarletters in 1803 en 1804 heeft gemaakt. Hij moet er máánden gedreven op hebben gezwoegd. Voor dit even fraaie als tijdrovende karwei bedroeg de rekening van Simons slechts f 3394:10. Over het in onze ogen bescheiden excedent van f 394,- boven de gevoteerde f 3000,- schrijven Thesaurier-generaal en Raden een gemakkelijke brief aan het Staatsbewind. Het is er weliswaar ver overheen, maar de stukken zilver zijn 'zoo keurig bewerkt' en Gogels verdiensten zijn zo onzegbaar groot dat zij vertrouwen dat het Staatsbewind er toch maar mee zal instemmen. Naar onze maatstaven een beuzelarij; en het Staatsbewind maakt geen problemen. Het servies dat al 'ter vergadering geexhibeerd' was kon moeilijk naar Simons worden teruggestuurd en men was Gogel zoveel dank verschuldigd voor al zijn aan den lande bewezen diensten dat dit prachtige cadeau er echt wel af kon en hem van harte werd gegund. Het is hem overhandigd door de Geheimeklerk Van Elsbroek, wederom met een Missive, in gepaste bewoordingen vervat²⁴). Mutatis mutandis was die brief gelijkloidend aan de hiervoor geciteerde missive aan de broers Havelaar, zij het nu ondertekend voor Canneman names de Vos van Steenwijk.

Gogel heeft nog 17 jaren naar het servies kunnen kijken, vooral in zijn laatste levensjaren die hij sleet in zijn ruime huis in Overveen. Zijn nazaten hebben de 26 onderdelen zorgvuldig bij elkaar bewaard. Gogels achterkleinzoon Willem Simon Burger²⁵), cargadoor eerst te Rotterdam, later te Antwerpen, legateert bij zijn op 25 augustus 1931 door zijn achterneef mr. G.H. Lambert, notaris te Rotterdam, verleden testament het portret in olieverf van zijn overgrootvader I.J.A. Gogel en diens zilveren Tafelservies in houten kist²⁶) aan het Rijksmuseum te Amsterdam. Daar is dit alles na zijn overlijden in 1933 beland en tot op de huidige dag te bewonderen.

Staatsleningen zijn tot routine geworden. Behalve onder beroepsfinanciers geven zij zelden aanleiding tot anecdotes en nog minder resulteren ze in cadeautjes die uiteindelijk in musea terecht komen en zo nog een groot publiek bereiken.

De Vrijwillige Negotiatie van februari 1802 vormt daarop een welkome uitzondering. En Havelaar en Gogel, die goud en zilver wonnen, konden terugzien op een zaak die zij heel toepasselijk hadden gedaan 'met voordeel en genoeg'.